

Sygn. akt IV U 452/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 czerwca 2014 roku

Sąd Okręgowy w Nowym Sączu Wydział IV Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Tadeusz Piesowicz

Protokolant: Daniel Drożdż

po rozpoznaniu w dniu 18 czerwca 2014 roku w Nowym Sączu

na rozprawie

odwołania J. S.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w N.

z dnia 20 marca 2014 roku znak: (...)

w sprawie J. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w N.

o emeryturę

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje odwołującemu się J. S. emeryturę od dnia 15 marca 2014 roku.

Sygn. akt IV U 452/14

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 18 czerwca 2014 roku

Decyzją z dnia 20 marca 2014 roku, znak (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w N. na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2013r., poz. 1440 z zm.) oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983r. nr 8, poz. 43 ze zm.) odmówił J. S. przyznania emerytury. W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, iż odwołujący do dnia 01 stycznia 1999 roku udowodnił 29 lat 1 miesiąc i 28 dni okresów składkowych i nieskładkowych w tym 2 lata 10 miesięcy i 7 dni okresów pracy w warunkach. Wobec tego odwołujący nie udowodnił okresów pracy w warunkach szczególnych w wymiarze co najmniej 15 lat.

Od powyższej decyzji odwołał się J. S., wnosząc o przyznanie mu emerytury z związku z pracą w warunkach szczególnych. Odwołujący się wskazał, że w okresie od 21 października 1977 roku do 15 lutego 1995 roku wykonywał pracę na stanowisku tokarza w pełnym wymiarze czasu w Państwowym Ośrodku (...) w K..

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w N. powołując się na argumentację zawartą w zaskarżonej decyzji wniósł o oddalenie odwołania.

Bezsporne w niniejszej sprawie było, że odwołujący się J. S., urodzony dnia (...), na dzień 1 stycznia 1999 roku udowodnił 29 lat 1 miesiąc i 28 dni okresów składkowych i nieskładkowych w tym 2 lata 10 miesięcy i 7 dni okresów pracy w warunkach. Wniosek o emeryturę złożył w dniu 14 marca 2014 roku.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Odwołujący J. S. w okresie od 21 października 1977 roku do 15 lutego 1995 roku zatrudniony był w Państwowym Ośrodku (...) w K.. Odwołujący się pracował jako tokarz, wykonywał prace, polegające na wytaczaniu z odlewów żeliwnych kół pasowych do silników wysokoprężnych. Państwowy Ośrodek (...) wykonywał te elementy w ramach kooperacji dla fabryki silników wysokoprężnych (...) w B.. Drugim rodzajem pracy wykonywanej przez odwołującego w tym samym czasie było wytaczanie korpusów hydrantów. To również odbywało się w ramach kooperacji Państwowy Ośrodek (...) w K. z głównym producentem. Każdego dnia wykonane elementy samochód zabierał do finalnego producenta. Proces wytaczania elementów z dostarczanych odlewów odbywał się na podstawie dostarczanych rysunków technicznych, zawierał również elementy wiercenia. Praca odbywała się na hali, na której latem panowała bardzo wysoka temperatura, nadto było duże zapylenie oraz hałas.

W okresie od 23 stycznia 1989 roku do 10 stycznia 1990 roku odwołujący pracował na budowie eksportowej w Bułgarii, również na stanowisku tokarza.

W tym czasie razem z odwołującym pracowali: J. L. na stanowisku tokarza oraz B. G. jako brygadzysta. J. L. z tytułu pracy w Państwowym Ośrodku (...) w K. ma przyznaną emeryturę w związku z pracą w warunkach szczególnych.

dowód: świadectwa pracy k. 15-17 akt ZUS, zeznania świadków zawarte w protokole rozprawy: J. L. od 07:09 min do 12:10 min, B. G. od 12:37 min do 17:10 min oraz zeznania odwołującego od 17:16 min do 21:55 min, akta SO sygn. IV U 1443/13

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentacji zgromadzonej w aktach sprawy i aktach organu rentowego, której wiarygodności i mocy dowodowej żadna ze stron nie kwestionowała w toku postępowania.

Sąd oparł się również na zeznaniach odwołującego się J. S. oraz świadków: J. L. i B. G. uznając je za przekonujące, spójne, logiczne i zgodne z pozostałym materiałem zgromadzonym w sprawie. Brak jest jakichkolwiek podstaw do podważenia ich wiarygodności. Relacja odwołującego znajduje potwierdzenie w zeznaniach świadków, którzy w sposób jednoznaczny wskazali jakie czynności wykonywał odwołujący w Państwowym Ośrodku (...) w K.. Ponadto J. L. wykonującym te same czynności co odwołujący, został uznany - w prawomocnie zakończonym postępowaniu sygn. akt IV U 1443/13 - okres pracy w Państwowym Ośrodku (...) w K. za pracę w warunkach szczególnych.

Sąd zważył co następuje:

Odwołanie J. S. zasługuje na uwzględnienie.

Przedmiotem postępowania w niniejszej sprawie było ustalenie czy odwołujący się J. S. spełnił warunki do przyznania mu emerytury w związku z wykonywaniem pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Zgodnie z art. 184 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2013r., poz. 1440 z zm.) ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r., przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy, tj. 1 stycznia 1999 r. osiągnęli:

1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymagany w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz

2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Na mocy z art. 32 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych ubezpieczonym będącym pracownikami, o których mowa w ust. 2-3, zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 pkt 1 tej ustawy. Zgodnie z dyspozycją art. 32 ust 2 cyt. ustawy dla celów ustalenia uprawnień, o których mowa w ust. 1, za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia w podmiotach, w których obowiązują wykazy stanowisk ustalone na podstawie przepisów dotychczasowych.

Z kolei ust. 4 cyt. przepisu stanowi, że wiek emerytalny, o którym mowa w ust. 1, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie których osobom wymienionym w ust. 2 i 3 przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych.

Z powyższego wynika, że w celu ustalenia, czy odwołującemu się przysługuje emerytura w wieku niższym niż wynikający z art. 27 ust. 1 przywołanej ustawy (tj. w wieku niższym niż 65 lat w przypadku mężczyzny), należy odwołać się do przepisów dotychczasowych, w szczególności do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r. Nr 8, poz. 43, z późn. zm.). Zgodnie z § 2 ust. 1 w/w rozporządzenia okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach w nim określonych, są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy. Stosownie do § 4 ust. 1 w/w rozporządzenia pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

- osiągnął wiek emerytalny wynoszący 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn,
- ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

W świetle § 2 ust. 2 w/w rozporządzenia zakład pracy stwierdza zatrudnienie w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, na podstawie posiadanej dokumentacji w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach.

Bezspornym w przedmiotowej sprawie jest fakt, iż odwołujący się osiągnął z dniem (...) wiek 60 lat życia i na dzień 1 stycznia 1999 roku posiadał wymagany okres zatrudnienia wynoszący co najmniej 25 lat.

Kwestią sporną było zaliczenie jako pracy w szczególnych warunkach okresu pracy w okresie od 21 października 1977 roku do 15 lutego 1995 roku w Państwowym Ośrodku (...) w K..

Organ rentowy nie uznał ww. okresu jako pracy w warunkach szczególnych.

W ocenie Sądu organ rentowy nieprawidłowo nie zaliczył okresu jako okresu pracy w warunkach szczególnych. Zważyć należy, że zgodnie z utrwalonym poglądem doktryny i judykatury w sądowym postępowaniu odwoławczym możliwe jest ustalenie tych okoliczności także w oparciu o inne dowody. Postępowanie w sprawach emerytalnych jest bowiem dwuetapowe, stąd też przed organem rentowym "sprawa emerytalna" ma charakter administracyjnoprawny, a w postępowaniu stosuje się przepisy kodeksu postępowania administracyjnego. Na etapie postępowania odwoławczego sprawa o emeryturę - uprzednio administracyjna - staje się sprawą cywilną w rozumieniu art.1 kpc. Do jej rozpoznania stosuje się przepisy kodeksu postępowania cywilnego, a zasadniczym celem tego postępowania jest rozstrzygnięcie sprawy po dostatecznym wyjaśnieniu jej okoliczności spornych. Ubezpieczony jako strona faktycznie słabsza korzysta ze wzmożonej ochrony procesowej, którą gwarantują szczególne przepisy proceduralne dotyczące postępowania w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych. Sąd nie jest związany środkami dowodowymi określonymi dla dowodzenia przed organami rentowymi, stąd też w przedmiotowej sprawie Sąd – wobec braku świadectwa

wykonywania pracy w warunkach szczególnych wystawionego przez zakład pracy - dopuścił dowód z zeznań świadków na okoliczność wykonywania przez odwołującego się pracy w szczególnych warunkach.

Za pracę w szczególnych warunkach uznać należy taką pracę, która spełnia kryteria określone w przepisach w/w rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku – a mianowicie była wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, na stanowiskach wymienionych w wykazie A lub B stanowiących załącznik do rozporządzenia.

Cytowane rozporządzenie w dziale III pkt 23 wskazuje, iż pracami w szczególnych warunkach, których wykonywanie uprawnia do niższego wieku emerytalnego, są m.in. wybijanie, oczyszczanie i wykańczanie odlewów.

Z ustalonego stanu faktycznego jasno wynika, że odwołujący się wykonywał pracę przy odlewaniu staliwa, żeliwa, metali nieżelaznych i rur, jak wynika z zeznań świadków, a także odwołującego prace te były wykonywane codziennie w pełnym wymiarze czasu pracy.

Dlatego w ocenie Sądu można uznać, iż odwołujący się wykonywał w czasie wskazanego zatrudnienia prace w warunkach szczególnych. J. S. udowodnił zatem, iż okres pracy w Państwowym Ośrodku (...) w K. od 21 października 1977 roku do 15 lutego 1995 roku na stanowisku tokarza był okresem pracy w szczególnych warunkach.

Wykazany przez odwołującego okres wraz z uwzględnionym przez ZUS, przekracza wymagany dla uzyskania „wcześniejszej” emerytury 15 letni okres zatrudnienia w szczególnych warunkach. Dlatego też spełnia on warunki dla przyznania emerytury wskazanych w art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Mając powyższe okoliczności na uwadze Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 2 kpc oraz powołanych przepisów zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznał odwołującemu J. S. emeryturę od dnia 15 marca 2014 roku.